

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

דער קעניג מיטן קלוגן זוהן

עס פאר די וועלט? ווייל דער קלוגער זון זיצט ביי מיר און טראכט פלענער און קומט אלץ אויף מיט נייע עצות וואס ער (דער נארישער זון) קען נישט אויפקומען אויף דעם, און דורך די עצות נעם איך איין לענדער וואס איך האב אינגאנצן נישט געוואוסט וועגן זיי, וואס פון די לענדער ציה איך מיינע אלע אוצרות.

אבער דער וואס איז געשטעלט אויף די אוצרות, ער נעמט פארטיגע אוצרות און טיילט ער פאר די וועלט, דעריבער איז אוודאי אסאך גרעסער און העכער די מעלה פון דער קלוגער זון ווי דער וואס איז געשטעלט אויף די אוצרות, כאטש עס קוקט אויס אז ער האט גארנישט קיין שטעלע; ווייל דורך אים ציט זיך דאס גאנצער פארמעגן.

(חיי מוהר"ן ק')

איך האב געהערט אין זיין נאמען (פון רבין ז"ל) וואס האט דערציילט א מעשה וועגן די מפרסמים די בעלי מופתים.

א קעניג האט געהאט צוויי זין, איינער א קלוגער און איינער א נאר. דעם נאר האט ער געשטעלט איבער די אוצרות און דער קלוגער האט ער נישט געגעבן קיין שטעלע, נאר ער פלעגט שטענדיג זיצן ביים קעניג. און די זאך איז געווען זייער שווער פאר די וועלט צו פארשטיין, אז דער וואס איז נישט קלוג האט די גאנצע שטעלע, און אלע קומען און גייען אריין צו אים צו אריינברענגען אדער ארויסנעמען פון די אוצרות, און דער קלוגער זון ער האט נישט קיין שום שטעלע!

האט זיי דער קעניג געענטפערט: צי איז עס א מעלה אז ער נעמט פארטיגע אוצרות און טיילט

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִשְׁנֵיֹם קְדָמוֹנֵיֹת

מַעֲשֵׂה ז' - דְּעַר פְּלִיג אֹן דְּעַר שְׁפִין (1)

פּוֹן דִּי בְּלֶעֱטֶר פּוֹן דְּעַם סְפֵר. אֹן אוּיף דִּי בְּלֶעֱטֶר פּוֹן דְּעַם סְפֵר אִיז גִּישְׁטאַנְגֶּען אַ פְּלִיג. מִן הַסְּתָם וואוּ הֵיִן גֵּיט אַ שְׁפִין צוּ אִיין פְּלִיג. דְּעַרְווייל ווי דִּי שְׁפִין אִיז גִּיקְרַאכֶּן אֹן אִיז גִּיאַנְגֶּען צוּ דְּעַר פְּלִיג.

אִיז גִּיקוּמֶען אַ ווינט אֹן הָאט אוּיף גִּיהוּיבִין דָּאס בְּלֶעֱטִיל פּוֹן דְּעַם סְפֵר הָאט דִּי שְׁפִין נִישְׁט גִּיקאַנט גֵיין צוּ דְּעַר פְּלִיג. הָאט זי זיך אום גִּיקֶערט. אֹן הָאט זיך קְלַאמִירְשְׁט גִּימאַכְט. גְּלִיִּיך ווי זי קֶערט זיך אום. אֹן וויל שוין נִיט גֵיין צוּ דְּעַר פְּלִיג. דְּעַרנאַךּ הָאט זיך דָּאס בְּלֶעֱטִיל אומגִּיקֶערט אוּיף זיין אָרט. הָאט ווידֶער דִּי שְׁפִין גִּיוואַלט גֵיין צוּ דְּעַר פְּלִיג. הָאט זיך ווידֶער אוּיף גִּיהוּיבֶּען דָּאס בְּלֶעֱטִיל. אֹן הָאט זי נִיט גִּילאַזט הָאט זיך דִּי שְׁפִין ווידֶער אומגִּיקֶערט.

אֹן אַזוי אִיז גִּיווען עֲטְלִיכֶּע מָאל. נָאךּ דְּעַם אִיז ווידֶער דִּי שְׁפִין גִּיאַנְגֶּען צוּ דְּעַר פְּלִיג אֹן אִיז אַזוי גִּיקְרַאכֶּן בִּיז זי הָאט זיך שוין אַרִיבֶּער גִּיחאַפֶּט מִיט אִיין פִּיסל אוּיף דְּעַם בְּלֶעֱטִיל. הָאט זיך ווידֶער אוּיף גִּיהוּיבֶּען דָּאס בְּלֶעֱטִיל.

אֹן דִּי שְׁפִין אִיז שוין גִּיווען אַפִּיסל אוּיף דְּעַם בְּלֶעֱטִיל. הָאט זיך דָּאס בְּלֶעֱטִיל אַנִידֶער גִּילִיגט אִין גאַנצִין. בִּיז דִּי שְׁפִין אִיז גִּיבְּלִיבֶּן אונטֶערִין בְּלֶעֱטִיל צווישן אִיין בְּלֶעֱטִיל אֹן אַנְדֶּערִין. אֹן זי אִיז דָּארטן גִּיקְרַאכֶּן. אֹן אִיז אַלץ גִּיבְּלִיבֶּן מְטָה מְטָה. בִּיז סְע פּוֹן אִיר גָּאר נִיט גִּיבְּלִיבֶּן (אֹן דִּי פְּלִיג, וועל אִיךּ אִיךּ נִישְׁט דְּעַרְצִיילן וואס מִיט אִיר הָאט זיך גִּיטאַן).

אִיךּ וועל אִיךּ דְּעַרְצִיילן מִיין נְסִיעָה וואס אִיךּ הָאב גִּיהאַט. מַעֲשֵׂה אַמַּאל אִיז גִּיווען אַ מְלֶךְ. וואס עַר הָאט אוּיף זיך גִּיהאַט כֶּמָה מְלַחְמוֹת שְׁווערֶע אֹן הָאט זיי כּוֹבֵשׁ גִּיווען (דִּהיינו אִיין גִּינוּמֶען) אֹן הָאט גִּינוּמֶען אַסאַךּ שְׁבוּיִים. (אַפֶּשֶׁר וועט אִיר מִינען אִיךּ וועל אִיךּ גָּאר דְּעַרְצִיילן וועט אִיר קענען פֶּארשְׁטִיין)

הָאט דְּעַר מְלֶךְ גִּימאַכְט אַ גְּרוֹיסן בַּאיל אַלֶּע יָאר אין דְּעַם טָאג וואס עַר הָאט אַפּ גִּינוּמֶען דִּי מְלַחְמָה. אֹן סְע דָּארט גִּיווען אוּיף דְּעַם בַּאיל אַלֶּע שְׁרֵי מְלוּכָה אֹן אַלֶּע שְׁרָרוֹת. אַזוי ווי דְּעַר סְדֵר אִיז בִּי מְלָכִים.

אֹן מֶהאַט דָּארט גִּימאַכְט קאַמעדיִיעס. אֹן מֶהאַט גִּישְׁפֶּעט פּוֹן אַלֶּע אומות פּוֹן דְּעַם טֶערק אֹן פּוֹן אַלֶּע אומות. אֹן זיי הָאבִין זיך נָאךּ גִּיקְרוּמֶט אִיטְלִיכֶּער אומָה אַזוי ווי זייער נִימוס אֹן זייער פִּירִיכְץ אִיז מִן הַסְּתָם הָאט מְעַן פּוֹן יוּדִין אוּיף גִּישְׁפֶּעט.

הָאט דְּעַר מְלֶךְ גִּיהִיטִין בְּרַענְגֶּען דָּאס סְפֵר. וואס דָּארט אִיז פֶּארשְׁרִיבֶּן דִּי נִימוסִים אֹן דָּאס פִּירִיכְץ פּוֹן אִיטְלִיכֶּער אומָה. אֹן אומִידום ווי דְּעַר מְלֶךְ הָאט אוּיף גִּיעֶפֶענט דָּאס סְפֵר הָאט עַר גִּיזַעְהֶן פּוֹנְקֶט אַזוי ווי זיי הָאבִין גִּימאַכְט דִּי קאַמעדיִיע פּוֹן זיי. ווארִין מִן הַסְּתָם. דְּעַר וואס הָאט גִּימאַכְט דִּי קאַמעדיִיע. הָאט עַר אוּיף גִּיזַעְהֶן דָּאס סְפֵר.

דְּעַרְווייל ווי דְּעַר מְלֶךְ אִיז גִּיזַעְסֶן אִיבֶּער דְּעַם סְפֵר. הָאט עַר גִּיזַעְהֶן ווי אַ שְׁפִין קְרִיכְט אוּיף דִּי שְׁאָרְךּ

און דער מלך האט דאס אלץ גיזעהן. און האט זיך זייער פארוואונדערט ער האט פארשטאנען אז דאס איז ניט קיין לערע זאך. נאר מווייזט אים עפעס אזאך דערמיט (און די אלע שרים האבן גיזעהן אז דער מלך קוקט און פארוואונדערט זיך דרויף) און דער מלך האט אנגיהויבן צו טראכטן. וואס דאס באטייט. און ער איז אנדרימלט גיווארין אויף דעם ספר. האט זיך אים גיחלומט. אז ער האט גיהאלטן אין דער האנט א דומיט. און ער האט אויף אים גיקוקט. זענען פון אים ארויס גיגאנגען גוזמות מענשן. האט ער אראפ גיווארפן דעם דומיט פון דער האנט.

און דער סדר איז פיי מלכים. סע הענגט איבער זיי זיין פאטרעט און איבער דעם פאטרעט. הענגט די קרוין. האט ער גיזעהן אין חלום. ווי די מענטשן וואס זיי זענען ארויס גיגאנגען פון דעם דומיט האבן גינומען דעם פאטרעט. און האבן אפ גישניטן דעם קאפ.

דערנאך האבן זיי גינומען די קרוין און האבן אריין גיווארפן אין דער בלאטע אריין. און זיי זענען גילאפן צו אים זיי זאלין אים הרגינען. האט זיך אויף גיהויבן א בלעטיל פון דעם ספר וואס ער איז גיליגן דרויף. און האט אים פארשטעלט. האבן זיי אים גאר נישט גיקאנט טאן. זענען זיי אנועק גיגאנגען פון אים.

און דערנאך האט זיך דאס בלעטיל אום גיקערט אויף זיין ארט. דערנאך האבן זיי ווידער גיוואלט אים הרגענען האט זיך ווידער אויף גיהויבן דאס בלעטיל פנ"ל. און אזוי איז גיווען

כמה מאל. האט דער מלך זייער גיוואלט זעהן. וואס פאר א בלעטיל סע איז אויף אים מגין. (דהיינו סע באשיצט אים) וואסערע נימוסים סע שטייען דרויף. פון וועליכער אומה דאס איז. האט ער מורא גיהאט צו קוקין.

און ער האט אן גיהויבן צו שרייען. גיוואלד. גיוואלד. און אלע שרים וואס זענען דארט גיזעסין. האבן גיהערט. האבן זיי אים גיוואלט אויף וועקין. נאר דאס איז ניט קיין נימוס. מען זאל א מלך וועקין. האבן זיי גיקלאפט ארום אים. כדי זיי זאלין אים אויף וועקין. און ער האט נישט גיהערט.

דערווייל איז צו אים גיקומען א הויכער בארג. און האט אים גיפרעגט וואס שרייסטו אזוי. עס איז שוין אזוי איין לאנגע צייט. אז איך שלאף. האט מיך קיינער ניט אויף גיוועקט. און דו האסט מיך אויף גיוועקט. (אזוי האט דער בארג גיזאגט צום מלך)

האט ער אים גיזאגט: ווי זאל איך ניט שרייען. אז זיי שטייען אויף מיר אויף. און ווילן מיר הרגינען. נאר דאס בלעטיל איז אויף מיר מגין. האט אים דער בארג גיענפערט. אז דאס בלעטיל איז אויף דיר מגין. באדארפטו קיין מורא ניט צו האבן פאר קיין שום זאך ווארין אויף מיר שטייען אויף אויף אסאך שונאים. נאר דאס בלעטיל איז אויף מיר מגין. קום וועל איך דיר ווייזן.

לאמיר זיין פאר הערן

די זיבעטע מעשה - דער פליג און דער שפיין (1)

- דריי מאל
- צען מאל
- עטליכע מאל
- ו. וואס איז ביים סוף געשעהן מיטן שפיין?
 - דער גרייכט דעם פליג.
 - געווארן צו בלוטיגט.
 - עס איז פון איר גאר נישט געבליבן.
- ז. וואס האט דער מלך געשריגן אינמיטן חלום?
 - ראטעוועט ראטעוועט.
 - דער רבי זאגט נישט וואס ער האט געשריגן געוואלד געוואלד.
- ח. ווער האט אויף געוועקט דער הויכן בארג?
 - דער ס"מ.
 - דער מלך ווען ער האט געשריגן.
 - די פליג און די שפיין.
 - א יפת תואר.
- ט. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
 - יא
 - ניין
 - א חלק

- א. שאלת זכות: ווען האט דער רבי פארציילט די מעשה (עיין ח"י מוהר"ן אות נ"ט)
 - זומער תקס"ז
 - זומער תקס"ו.
 - ווינטער תקס"ז
- ב. וועלכע טאג אין יאר האט דער מלך געמאכט א סעודה?
 - אין דעם טאג וואס ער האט אפגענומען די מלחמה
 - אין דעם טאג וואס ער האט גענומען אסאך שבויים.
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ג. וועלכע אומה זאגט דער רבי עקסטער אז מען האט פון זיי געמאכט געשפעט?
 - פון אדום און פון דעם טערק
 - פון די בבליים.
 - פון דעם טערק
- ד. מען האט ליצנות געמאכט אויך פון אידן?
 - מן הסתם.
 - ניין.
 - דער רבי רעדט נישט דערפון
- ה. וויפיל מאל האט דער שפיין פרובירט כאפן דעם פליג?
 -

אז דאס בלעטל איז אויף דיר מגין באדארפטו קיין מודא נישט צו האבן פאר קיין שום זאך

טיפער געטראכט

ביי וועלכע מעשה נאך, ווערט דערמאנט די ווערטער "גיוואלד גיוואלד" ?

תשובות אויף די מעשה פון מלך ענו

וואספארא לשון וואס עס ווערט דערמאנט ביי די מעשה - זאגט מען מוצאי שבת? אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בְּכָל מְקוֹם שְׂאֵתָה מוֹצֵא גְדֻלְתּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנֻתָנוֹתוֹ. (ויתן לך)